

Zaaknummer: 2025-251950

Onderwerp: Raadsvragen
suïcidepreventiebeleid

Uw kenmerk:

Datum: 28-10-2025

Behandeld door: M. Bookema

Bijlagen: 0

Geachte heer/mevrouw ,

RAADSVRAAG	
Vraag	van: Fractie CDA Waadhoeke aan: het college van burgemeester en wethouders d.d.: 24-09-2025 vorm: schriftelijk
Inhoud	<u>Onderwerp: suïcidepreventiebeleid</u> <u>Vraag:</u> 1. Heeft Waadhoeke al een suïcidepreventiebeleid? Zo nee, wanneer kunnen wij deze verwachten? 2. Is onze gemeente aangesloten bij het landelijk leernetwerk suïcidepreventie van 113 Zelfmoordpreventie? Zo nee, overweegt het college dat alsnog te doen? 3. Zijn de suïcidecijfers en relevante risicogroepen in onze gemeente in kaart gebracht? 4. Hoe wordt er momenteel gemonitord op signalen van suïcidaliteit, met name in het sociaal domein, het onderwijs en bij inwoners met schulden of psychische kwetsbaarheid?

Reactie college 28-10-25 (raad)	Algemeen: bij de beantwoording van onderstaande raadsvragen worden de volgende definities gehanteerd: Suïcidaal gedrag / suïcidaliteit verwijst naar het geheel aan gedachten, voorbereidingshandelingen en pogingen, dat een zekere bedoeling uitdrukt om zichzelf te doden. De term gedrag verwijst zowel naar handelingen als naar gedachten. Zelfdoding/suicide is een daad met fatale afloop. De overledene heeft de daad bedacht en uitgevoerd om een verandering in het leven aan te brengen. De persoon wist of verwachtte dat deze daad mogelijk dodelijk zou zijn. Van een zelfdodingspoging/suicidespoging is sprake als iemand een levensbedreigende handeling heeft uitgevoerd met de intentie om zijn of haar leven in gevaar te brengen. Het heeft niet geresulteerd in de dood. Antwoord op 1.) Heeft Waadhoeke al een suïcidepreventiebeleid? Zo nee, wanneer kunnen wij deze verwachten? De gemeente Waadhoeke beschikt op dit moment nog niet over specifiek suïcidepreventiebeleid. Wel vinden er al diverse activiteiten plaats op het gebied van suïcidepreventie. Vanaf 1 januari 2026 treedt de nieuwe Wet integrale suïcidepreventie in werking, die is verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Voor gemeenten betekent dit zij een wettelijke taak krijgen om suïcidepreventie op te nemen in hun gezondheidsnota en lokaal suïcidepreventiebeleid te ontwikkelen. In 2026 starten we met de voorbereidingen voor het nieuwe gemeentelijke gezondheidsbeleid voor de beleidsperiode 2027–2031. Suïcidepreventie zal daarin een vast onderdeel worden. Antwoord op 2.) Is onze gemeente aangesloten bij het landelijk leernetwerk suïcidepreventie van 113 Suïcidepreventie? Zo nee, overweegt het college dat alsnog te doen? Naar aanleiding van uw vraag hebben wij ons direct aangesloten bij het landelijke leernetwerk van 113 Suïcidepreventie. Antwoord op 3.) Zijn de suïdecijfers en relevante risicogroepen in onze gemeente in kaart gebracht? <i>Suïdecijfers</i>
---	--

	De Commissie Actuele Nederlandse Suïcideregistratie (hierna: CANS) monitort, analyseert en publiceert het aantal zelfdodingen in Nederland. Suïcidecijfers van de gemeente Waadhoeke zijn niet openbaar beschikbaar, omdat op dit schaalniveau het aantal zelfdodingen per jaar te klein is om betrouwbare en anonieme cijfers te garanderen. Er zijn wel verschillende openbare databronnen omtrent suïcidaliteit, suïcides en suïcidespogingen op landelijk en regionaal niveau. Cijfers van de CANS laten zien dat er in 2024 1.878 suïcides in Nederland waren. Dat zijn gemiddeld vijf suïcides per dag.¹ De meest recente cijfers op regionaal niveau zijn van 2023 en laten zien dat in Friesland 13,9 op de 100.000 inwoners suïcide plegen. Dat is relatief hoog in vergelijking met andere provincies, waarbij alleen Groningen een hoger aantal suïcides kent.² Deze bevindingen sluiten tevens aan bij onderzoek van het CBS, dat concludeert dat er meer suïcides zijn in landelijke gebieden. Deze verhoogde kans op suïcidaliteit heeft te maken met factoren zoals meer middelenmisbruik, hogere werkloosheid, sociale isolatie en tegelijkertijd een groter stigma op mentale problemen.³ <i>Risicogroepen</i> Uit onderzoek blijkt dat mannen meer dan twee keer zo vaak suïcide plegen dan vrouwen.⁴ Vooral middelbare mannen (40-70 jaar), jongeren, de lhbtqia+-groep en agrariërs lopen een verhoogd risico. Ook mensen met psychische problemen, een lager(e) opleidingsniveau en/of sociaaleconomische status of werklozen zijn potentiële risicogroepen.⁵ Gezien deze risicogroepen en de demografische kenmerken van onze gemeente — waaronder relatief meer inwoners met een lagere sociaaleconomische status en praktisch opleidingsniveau, veel agrariërs en een psychiatrisch ziekenhuis met GGZ-geschiedenis — is het aannemelijk dat Waadhoeke een verhoogd risico op suïcidaliteit heeft. <i>Cijfers over suïcidaliteit</i> In de GGD Gezondheidsmonitors (jeugd, jongvolwassenen en volwassenen & ouderen) is specifiek voor de gemeente Waadhoeke informatie beschikbaar over suïcidaliteit; deze gegevens betreffen suïcidale gedachten en de
--	--

¹ Factsheet aantal suïcides in Nederland in 2024 (113 Zelfmoordpreventie).

² <https://www.113.nl/cijfers-zelfdoding/>

³ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2021/zelfdoding-in-nederland-een-overzicht-vanaf-1950/2-resultaten>

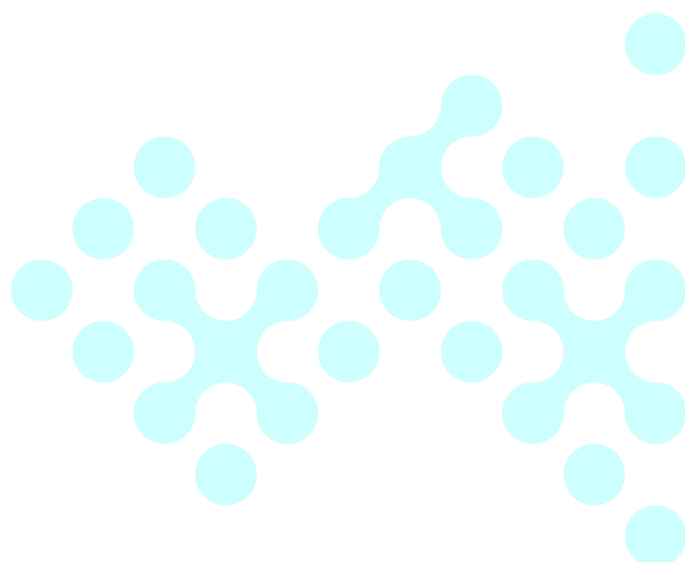
⁴ <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2021/zelfdoding-in-nederland-een-overzicht-vanaf-1950/2-resultaten>

⁵ Factsheet psychosociale autopsie (113 Zelfmoordpreventie, 2024)

mogelijkheid van een suïcidepoging, maar niet het daadwerkelijke aantal zelfdodingen. Zie hiervoor de volgende tabellen:						
Gezondheidsmonitor jeugd (12-18 jaar)⁶						
Waadhoeke 2023		12-14 jaar		15-18 jaar		
Heeft de laatste 12 maanden er een enkele keer tot heel vaak serieus over gedacht een eind te maken aan zijn/haar leven		14%		24%		
Gezondheidsmonitor jongvolwassenen (16-25 jaar)⁷						
Waadhoeke 2024				16-25 jaar		
Heeft de laatste 12 maanden er een enkele keer tot heel vaak serieus over gedacht een eind te maken aan zijn/haar leven				29%		
Heeft de laatste 12 maanden er (heel) vaak serieus over gedacht een eind te maken aan het leven				7%		
Heeft in de laatste 12 maanden een poging ondernomen om een eind te maken aan het leven				4%		
Gezondheidsmonitor volwassenen & ouderen (vanaf 18 jaar)⁸						
Waadhoeke 2024	18-34 jaar	35-49 jaar	50-64 jaar	65-74 jaar	75+ jaar	Gemiddeld
Heeft de laatste 12 maanden een enkele keer tot heel vaak serieus over gedacht een eind te maken aan zijn/haar leven	14%	8%	5%	5%	6%	8%
Uit deze gezondheidsmonitors blijkt dat het percentage jongeren met suïcidale gedachten het hoogst is in de leeftijdscategorie tussen ca. 15 en 25 jaar. Cijfers over suïcidaliteit zijn echter lastig te interpreteren, met name omdat de antwoorden (van de vragenlijst in kwestie) afhankelijk zijn van de emotionele toestand van jongeren tijdens het invullen en de persoonlijke betekenis van ‘een						

⁶ Gezondheidsmonitor Jeugd 2023, GGD Fryslân.
⁷ Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2024, GGD Fryslân
⁸ Gezondheidsmonitor Volwassenen & Ouderen 2024, GGD Fryslân.

	poging doen'. Afgezien daarvan is bekend dat de mentale gezondheid van jongeren onder druk staat en dat het aantal suïcides onder jongeren al enkele jaren stijgt. Zo laten cijfers van de CANS zien dat het aantal suïcides bij jongeren tot 30 jaar tussen 2014 en 2024 met 33% is toegenomen, terwijl het aantal suïcides bij mensen van middelbare leeftijd (40-69 jaar) in diezelfde periode juist met 14% daalde.⁹ Antwoord op 4.) Hoe wordt er momenteel gemonitord op signalen van suïcidaliteit, met name in het sociaal domein, het onderwijs en bij inwoners met schulden of psychische kwetsbaarheid? Uit een uitvraag onder het gebiedsteam en het voortgezet onderwijs blijkt dat signalen van suïcidaliteit (op dit moment) niet systematisch worden geregistreerd of gemonitord. In beide domeinen ligt de nadruk op vroegsignalering en het inzetten van passende acties. Het recent opgestelde suicideprotocol ondersteunt het gebiedsteam hierbij, en biedt handvatten voor het herkennen, omgaan met en doorverwijzen van cliënten met suïcidale gedachten of gedrag. In het onderwijs worden signalen gemeld bij het zorgteam en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem. Bij suïcidaliteit volgt een poortwachtersgesprek, oudercontact en inzet van hulpverlening.
--	--

⁹ Factsheet aantal suïcides in Nederland in 2024 (113 Zelfmoordpreventie).